

Warszawa, 20 marca 2014r.

MINISTER ŚRODOWISKA

GIOŚ-DIIO/4130/03-05/126/2014/jse,kjp

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 24.03.14
nr 1777 podpis M

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 21.03.14.
nr 1136 podpis Berman

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Zbigniewa Meresa na 49. posiedzeniu Senatu w dniu 20 lutego 2014 r. w sprawie niebezpiecznych wysypisk odpadów zlokalizowanych w dzielnicach Brzeziny Śląskie przy ul. Roździeńskiego i Brzozowice przy ul. Konarskiego w Piekarach Śląskich, niniejszym wyjaśniam:

Na terenach poprzemysłowych w Piekarach Śląskich w dzielnicach Brzeziny Śląskie przy ul. Roździeńskiego i Brzozowice przy ul. Konarskiego prowadzona jest działalność w zakresie wytwarzania i przetwarzania odpadów przez kilkanaście podmiotów wykonujących rozbiórkę starych hałd odpadów z górnictwa i hutnictwa metali nieżelaznych, przerabiających wytworzone odpady na kruszywa drogowe oraz prowadzących przetwarzanie odpadów na niekorzystnie przekształconych terenach.

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.) prowadzenie zbierania odpadów i prowadzenie przetwarzania odpadów wymaga uzyskania zezwolenia (ust. 1). Zezwolenie na zbieranie odpadów i zezwolenie na przetwarzanie odpadów wydaje, w drodze decyzji, organ właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zbierania lub przetwarzania odpadów (ust. 2).

Na podstawie art. 41 ust. 3 organem właściwym jest:

- 1) marszałek województwa:
 - a) dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*,
 - b) dla odpadów innych niż niebezpieczne poddawanych odzyskowi w procesie odzysku polegającym na wypełnianiu terenów niekorzystnie przekształconych, jeżeli ilość umieszczanych w wyrobisku lub zapadlisku odpadów jest nie mniejsza niż 10 Mg na dobę lub całkowita pojemność wyrobiska lub zapadliska jest nie mniejsza niż 25 000 Mg,
 - c) dla regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;
- 2) starosta - w pozostałych przypadkach.

Z ww. przepisów ustawy *o odpadach* nie wynika obowiązek uzgadniania zezwoleń na przetwarzanie odpadów wydawanych przez marszałka województwa ze starostą właściwym ze względu na miejsce planowanej działalności w zakresie przetwarzania odpadów ani prowadzenia konsultacji społecznych w przedmiotowej sprawie. Możliwość udziału społeczeństwa jest zagwarantowana dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ww. ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, a także dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 przedmiotowej ustawy), na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

Jednocześnie na podstawie art. 46 ust. 1 ww. ustawy *o odpadach* właściwy organ odmawia wydania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów, w przypadku gdy zamierzony sposób gospodarowania odpadami:

- 1) mógłby powodować zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska;
- 2) jest niezgodny z planami gospodarki odpadami;
- 3) jest niezgodny z przepisami prawa miejscowego.

Również na wydobycie odpadów ze zwałowiska odpadów konieczne jest uzyskanie zgody właściwego organu (art. 144 ust. 1 pkt 2 ustawy *o odpadach*). Zgodę na wydobycie odpadów na wniosek wydaje marszałek województwa, a w przypadku przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych – regionalny dyrektor ochrony środowiska (art. 129 ust. 1 ustawy *o odpadach*). Przytoczone powyżej przepisy nie wymagają uzgodnienia treści wydawanej decyzji z przedstawicielami samorządu terytorialnego.

Ponadto należy wyjaśnić, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006 r. *w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami* (Dz. U. nr 49 poz. 356) do wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych w procesie odzysku R14 dopuszcza się stosowanie odpadów z mechanicznej obróbki odpadów tylko o kodzie 19 12 09 – minerały (np. kamienie, piasek). Problemem jest klasyfikowanie pod ww. kodem, przez podmioty prowadzące przetwarzanie odpadów na niekorzystnie przekształconych terenach w Piekarach Śląskich, odpadów pozostałości z sortowania odpadów komunalnych zawierających w składzie substancje organiczne, które winny być klasyfikowane jako odpady o kodzie 19 12 12 - inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11.

Odnosząc się do pytań senatora Zbigniewa Meresa o wskazanie możliwości podjęcia skutecznej interwencji w sprawie zagrożeń występujących na terenie Piekar Śląskich oraz o przekazanie informacji o działaniach podjętych przez organy państwowe w celu zaprzestania nielegalnego składowania odpadów na tym terenie, informuję, że sprawa od 2011 r. była przedmiotem licznych kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach. W wyniku ustaleń kontroli, Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska podejmował działania zgodnie z posiadanymi kompetencjami lub kierował wystąpienia do właściwych organów w celu spowodowania usunięcia stwierdzonych naruszeń przepisów ochrony środowiska.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli przeprowadzonych w latach 2011-2012 naruszeniami przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *o odpadach* dotyczącymi prowadzenia działalności w zakresie odzysku odpadów bez wymaganego zezwolenia, Śląski WIOŚ wydał decyzje karne w trybie art. 79b ust 2 pkt 5 ww. ustawy dla następujących podmiotów gospodarczych:

- STAL-MOT Henryk Łukasik z siedzibą w Siewierzu (kara zapłacona),
- DALIAN Sp. z o.o. z siedzibą w Piekarach Śląskich (kara w egzekucji),
- Polskie Kruszywa Drogowe z siedzibą w Sosnowcu (kara w egzekucji).

Ponadto w związku z przekazywaniem odpadów zalegających na terenie hałdy w Piekarach Śląskich podmiotom, które nie uzyskały wymaganych zezwoleń w zakresie gospodarowania odpadami, Śląski WIOŚ wydał decyzje karne w trybie art. 79b ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *o odpadach* dla następujących podmiotów gospodarczych:

- Revelacja Sp. z o.o. z siedzibą w Pszczynie (decyzja w odwołaniu),
- Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach (decyzja w odwołaniu).

Pozostałe działania Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wobec firm prowadzących działalność z naruszeniem przepisów ochrony środowiska na terenach przemysłowych w Piekarach Śląskich w dzielnicach Kamień-Brzozowice i Brzeziny były następujące.

I) Wobec firmy **EKOL-MET Sp. z o.o. w Katowicach** wykonującej niwelację działki nr 965/20 w Piekarach Śląskich poprzez zasypywanie obszarów podmokłych i rozplantowywanie na nich stłuczki szklanej zanieczyszczonej odpadami, ziemi z wykopów pobieranej z innych obszarów działki, a także odpadów o charakterze komunalnych i innych odpadów poprodukcyjnych:

- wydanie decyzji ustalającej karę za prowadzenie działalności w zakresie przetwarzania odpadów bez wymaganego zezwolenia. Decyzja stała się prawomocna w dniu 10 października 2013 r. i została skierowana do egzekucji.
- wystąpienie do Prezydenta Miasta Piekary Śląskie z dnia 13 maja 2013 r. o wszczęcie postępowania w sprawie nakazania posiadaczowi odpadów ich usunięcie z miejsc

nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania w trybie art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach*. Prezydent Miasta Piekary Śląskie wydał decyzję z dnia 9 lipca 2013 r. w przedmiotowej sprawie, która została uchylona do ponownego rozpatrzenia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach.

- skierowanie wystąpienia do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Piekarach Śląskich z dnia 2 maja 2013 r. o podjęcie działań zgodnie z kompetencjami wynikającymi z przepisów prawa budowlanego, z uwagi na prowadzenie przez Spółkę niwelacji terenu powodującej przekształcenie powierzchni wbrew decyzji Prezydenta Miasta Piekary Śląskie z dnia 12 lipca 2012 r. o wniesieniu sprzeciwu do zgłoszenia zamiaru przystąpienia do robót budowlanych. PINB w Piekarach Śląskich postanowieniem z dnia 11 czerwca 2013 r. odmówił wszczęcia postępowania w przedmiotowej sprawie uzasadniając, że samo nawiezienie materiału odpadowego i wyrównanie nim terenu działki nie stanowi robót budowlanych.
- wydanie zarządzenia pokontrolnego z dnia 29 kwietnia 2013 r. zobowiązującego Spółkę do zaprzestania przyjmowania odpadów na teren działki 925/20 w Piekarach Śląskich i niedopuszczania do deponowania na tej działce odpadów przez nieznaną sprawców. Spółka poinformowała Śląskiego WIOŚ o realizacji przedmiotowego zarządzenia pokontrolnego oraz zobowiązała się do zaprzestania przyjmowania odpadów stłuczki szklanej na swoją działkę.

II) Wobec firmy **ECO Mercatus Sp. z o.o. z siedzibą w Mysłowicach**, która objęła działki nr 213/22, 214/22, 215/22, 1378/22 dawnej hałdy hutniczej w Piekarach Śląskich przy ul. Konarskiego (wniesione do Spółki aportem przez właścicieli Jacek Tylus i Tomasz Mucha – zajęte wcześniej przez komornika sądowego), współpracującej z EKOL-MET Sp. z o.o. w ramach konsorcjum:

- wydanie zarządzenia pokontrolnego z dnia 14 maja 2013 r. zobowiązującego Spółkę do zaprzestania przyjmowania odpadów na teren w Piekarach Śląskich bez uregulowania stanu formalnoprawnego w zakresie gospodarowania odpadami oraz przypominające o zakazie wydobywania odpadów ze składowiska i ich odzysku na cele kruszyw bez stosownego zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Spółka poinformowała Śląskiego WIOŚ o realizacji obowiązków określonych w przedmiotowym zarządzeniu pokontrolnym.
- wystąpienie do Małopolskiego WIOŚ o przeprowadzenie rozpoznania czy PUK van Ganssenwinkel w Krakowie (do której ECO Mercatus Sp. z o.o. zwróciła odpady z sortowania odpadów komunalnych o kodzie 19 12 09) poprawnie gospodaruje odpadami, a także o ustalenie czy ilość odpadów przekazanych pierwotnie firmie ECO Mercatus Sp. z o.o. została zwrócona w całości i w jaki sposób została ostatecznie zagospodarowana.

III) Wobec firmy **PPHU MIR Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich**, prowadzącej działalność w zakresie odzysku odpadów wykorzystywanych do rekultywacji terenu zdegradowanego działalnością górniczą na dzierżawionych działkach o nr 3806/363, 3804/364, 319, 923/318, 970/317, 1184/318, 2071/320, 2074/322, 2075/322 przy ul. Roździeńskiego w Piekarach Śląskich.

- wydanie w dniu 10 października 2013 r. decyzji ustalającej karę za przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia (na terenie działek nr 1493/361 i 1494/363 w Piekarach Śląskich) oraz decyzji ustalającej karę za gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem na odzysk odpadów. Spółka złożyła odwołania od ww. decyzji. Sprawy są w toku.
- wydanie zarządzenia pokontrolnego zobowiązującego Spółkę do prowadzenia odzysku odpadów zgodnie z warunkami posiadanej decyzji zezwalającej na odzysk odpadów w zakresie rodzajów odpadów dopuszczonych do odzysku oraz zakazujące prowadzenia odzysku odpadów na terenie działek nr 1493/361 i 1494/363 bez uzyskania stosownego zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Inne obowiązki zawarte w przedmiotowym zarządzeniu pokontrolnym dotyczyły zabezpieczenia terenu przed dostępem osób postronnych, prowadzenia prawidłowej ewidencji odpadów, przedstawienia pomiarów wskaźnika zagęszczenia utworzonej warstwy odpadów oraz pomiarów aktualnej rzędnej wierzchołkowej rekultywowanego terenu w odniesieniu do rzędnej projektowanej. Z akt sprawy wynika, że Spółka nie poinformowała Śląskiego WIOŚ o realizacji przedmiotowego zarządzenia. Zgodnie z art. 31a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2013 r. poz. 686 z późn. zm.), kto w wyznaczonym terminie nie informuje organu Inspekcji Ochrony Środowiska o zakresie wykonania zarządzeń pokontrolnych, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny.

IV) Wobec firmy **NOALPA Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie** prowadzącej prace na starej hałdzie na terenie byłych ZGH Orzeł Biały przy ul. Konarskiego w dzielnicy Brzozowice, której działalność polega na wydobywaniu odpadów ze zwałowiska, przetwarzaniu pozyskanych odpadów czyli odzysku polegającym na wytwarzaniu kruszywa oraz odzysku odpadów poza instalacjami w celu rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością przemysłową, na podstawie decyzji Marszałka Województwa Śląskiego Nr 1381/OS/2013 z dnia 28 czerwca 2013 r. udzielającej zgody na wydobywanie odpadów z hałdy zlokalizowanej na terenie działki 1213/22 oraz decyzji Marszałka Województwa Śląskiego Nr 1382/OS/2013 z dnia 28 czerwca 2013 r. udzielającej zezwolenia na przetwarzanie (odzysk) odpadów na terenie tej samej działki:

- wystąpienie z wnioskiem do Komendy Miejskiej Policji w Piekarach Śląskich oraz Straży Miejskiej w Piekarach Śląskich o wzmożenie kontroli w tym rejonie, sprawdzanie pojazdów transportujących odpady na teren prowadzenia prac przez ww. firmę i niedopuszczanie do deponowania odpadów o charakterze odpadów komunalnych na terenie ww. działki. Straż Miejska zadeklarowała prowadzenie działań zmierzających od obserwacji i kontroli przedmiotowego terenu w ramach współpracy z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji, według planu działań kontrolno-prewencyjnych opracowanego przez Komendanta Miejskiego Policji w Piekarach Śląskich.
- wydanie decyzji ustalającej karę za gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem na przetwarzanie odpadów, w związku z przyjęciem i skierowaniem do odzysku poza instalacjami na działkę ewidencyjną nr 1213/22, odpadów nie ujętych w posiadanej decyzji.
- wystąpienie do Marszałka Województwa Śląskiego o cofnięcie decyzji Nr 1382/OS/2013 z dnia 28 czerwca 2013 r. zezwalającej na przetwarzanie odpadów, tj. o zastosowanie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach*, z uwagi na kierowanie przez podmiot do odzysku odpadów nie ujętych w tej decyzji. Równocześnie, w ww. wystąpieniu, Śląski WIOŚ zwrócił uwagę, że w przedmiotowej decyzji Marszałka Województwa Śląskiego, nie zostały określone i zatwierdzone kierunki prowadzonej rekultywacji oraz nie jest znana wysokość rzędnej, do której ww. teren zostanie zniwelowany odpadami, przy braku zatwierdzonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu hałdy. Z akt sprawy wynika, że Marszałek Województwa wezwał firmę NOALPA Sp. z o.o. na podstawie art. 47 ust. 1 ww. ustawy do niezwłocznego usunięcia naruszeń i do pisemnego poinformowania o poczynionych działaniach. Postępowanie Marszałka jest w toku.
- wydanie zarządzenia pokontrolnego zobowiązującego Spółkę m. in. do przedstawienia dowodów potwierdzających wytwarzanie z odpadów pozyskanych z hałdy kruszywa o charakterze produktu (tj. odnośnie utraty statusu odpadu) oraz prowadzenia ewidencji odpadów wydobywanych z hałdy, na które podmiot udzielił odpowiedzi do Śląskiego WIOŚ. Z akt sprawy wynika, że Spółka poinformowała Śląskiego WIOŚ o realizacji przedmiotowego zarządzenia pokontrolnego. Z informacji przekazanej przez Spółkę wynika, że zobowiązano się do zaprzestania przyjmowania odpadu o kodzie 19 12 09 - minerały (np. kamienie i piasek), mimo posiadania zezwolenia na przetwarzanie takiego rodzaju odpadu, w celu uniknięcia podejrzeń o przetwarzaniu odpadów o kodzie 19 12 12 - inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. Ponadto Spółka przedstawiła Śląskiemu WIOŚ wyniki badań kruszyw otrzymanych w procesie przetwarzania wydobytych odpadów z hałdy oraz wyniki badań odpadów stosowanych w prowadzonym procesie rekultywacji terenu.
- przekazanie informacji o wynikach kontroli do Prezydenta Miasta Piekary Śląskie ze zwróceniem uwagi na konieczność określenia sposobu docelowego zagospodarowania terenu hałdy. Z informacji Śląskiego WIOŚ wynika bowiem, że studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego dzielnicy, dla terenu, na którym znajduje się hałda, przewiduje obszary zielone.

Podsumowując wyjaśniam, że poleciłem służbom Inspekcji Ochrony Środowiska objęcie specjalnym nadzorem sprawy gospodarowania odpadami na terenach poprzemysłowych w Piekarach Śląskich w dzielnicach Kamień-Brzozowice i Brzeziny. Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska będzie kontynuował działania w związku z naruszeniami przepisów ochrony środowiska przez podmioty prowadzące działalność na ww. terenach. W dniu 12 marca 2014 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach rozpoczął kontrolę sprawdzającą realizację zarządzeń pokontrolnych przez firmę NOALPA Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. W najbliższym czasie zaplanowano również kontrolę

działalności firmy ECO-GRAM Ismael Bączawek z siedzibą w Bytomiu, która, jak wynika z informacji Urzędu Miasta w Piekarach Śląskich, przyjęła odpady w postaci popiołów lotnych na teren działki nr 965/20 przy ul. Konarskiego w Piekarach Śląskich niezgodnie z posiadaną decyzją Marszałka Województwa Śląskiego.

Do wiadomości:

- 1.Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w KPRM
- 2.Biuro Ministra

Z poważaniem

Złp. MINISTRA
PODPREZESA STANU
GŁÓWNY GEOLOG KRAJU

Slawomir Marek Brodziński

